

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiæ Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Vtrum in Deo sit potentia. artic. 1. disput. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73915)

Apocal. 20. Et alius liber apertus, qui est vita: exponunt Glossa ibidem, Greg. 24. Moralium c. 9. & D. Thom. de Veritate q. 7. art. 1. de Christo. Intellectus etiam diuinus liber vitæ ea potest ratione dici, qua hominum facta continet, propter quæ iustus vita æterna retribuetur, reprobis verò supplicium æternum. De huiusmodi libro intelligitur illud Plal. 138: Imperfectum meum viderunt oculi tui, & in libro tuo omnes scribentur.

Libro vitæ cur non merita etiam appellerentur.

An liceat optare aliquid quando vitæ libro vitæ quis deleatur.

Licet autem in intellectu diuino tum peccata hominum contineantur, tum etiam qui reprobati ab eo sint, à potiori tamen obiecti parte, liber vitæ potius, quam mortis atque reprobationis, appellatur: quamuis verè liber etiam reprobatorum sit.

Hoc loco dubium esse poterat, nullo interueniente peccato, ut Deus à pluribus agnosceretur & diligeretur, liceret alicui optare deleri de libro vitæ, dummodo multi alij Deum agnoscerent, diligerent, sempiternisque illius bonis fruerentur. Id quod Paulus ad Rom. 9. optasse videtur. Rem hanc discussimus latè 2. 2. quæstio. 26. artic. 4. ostendimusque partem affirmantem esse veram. Excluditurque aliis expositionibus ostendimus, cum esse legitimum sensum verborum Pauli ad Rom. 9. Nec propterea credas in sensu simili locutum fuisse Moysen, Exodi 32. dum est Deum precatus his verbis: Aut dimitte eis hanc noxam, aut si non facis dele me de libro tuo. Ut enim Abulensis in eum locum q. 44. rectè adnotauit, non dixit: Dele me de libro tuo, modo dimittas illis hanc noxam: quasi desideraret commutationem facere pro peccati condonatione, sed solum dixit: Si id non facis, dele me de libro tuo. Sanè Augustinus q. 147. in Exodum, Lyranus, Abulensis, & alij plerique interpretes planè attingunt veram eius loci sententiam, eum dicunt, Moysen ex magno affectu caritatis erga populum, & magna familiaritate, ac confidentia erga Deum, per hyperbolem in ea verba prorupisse, ut exprimeret ardentissimum quoddam desiderium iram Dei à capitibus Iudeorum deprecandis; in eo prorsus sensu, quo filius, quem habet pater in delictis, videns seruum sibi carissimum in domo iuste eiici, patri diceret: Ne hunc, aut sanè me quoque domo eicio. Nec enim is filius optaret separationem à patre suo, sed ea hyperbole vteretur, ut desiderium suum ardens exprimeret, & patrem ad misericordiam commoueret.

QUÆSTIO XXV

De diuina potentia.

Potentia ad extra est proprie potentia.

QUÆSTIO 14. differunt de pertinentiis ad intellectum & voluntatem, quæ actus habent immanentes. Nunc de potentia Dei ad extra disputat. Quoniam verò non solum eius effectus, sed etiam, ut videbimus, actus re sunt ab ea distincti, fit, ut inter omnia, quæ in Deo sunt formaliter, hæc sola nomen potentie proprie mereatur, eaque de causa D. Thomas hoc loco eam solum nomine diuine potentie intelligit. Quemadmodum enim intelligere & velle solo nostro intelligendi more ab intellectu & voluntate diuina distinguuntur: ita intellectus & voluntas diuina solo nostro intelligendi more comparatione horum actuum potentie dicuntur.

ARTICVLVS I.

Utrum in Deo sit potentia.

DISPUTATIO I.

PRIMA conclusio. In Deo non est potentia passiva. Est de fide ut patet ex dictis quæst. 3. & 9.

Prima conclusio.

Secunda conclusio. In Deo est potentia actiua, Est etià de fide, ut patet ex illo Pf. 88. Potens Dominus, &c. & ex illo Plal. 70. Potentiam tuam Deus usque ad altissima, quæ fecisti, magnalia, atque ex plethique aliis. Ratione verò probatur, quia omnia alia sunt à Deo efficienter, ut q. 2. artic. 3. ostensum est: ergo in Deo est virtus & potentia, qua ea omnia molitus est. Secundo, agens agit, quatenus est actu, patitur verò, quatenus est in potentia. Deus autem est summus & purus actus: ergo in eo est potentia actiua, non verò potentia passiva.

Secunda.

DISPUTATIO II.

Utrum executiua potentia in Deo distinguatur ab eius intellectu & voluntate.

Licet omnes fateantur in Deo intellectum, voluntatem, atque executiuam potentiam, hoc est, id quod est principium immediatum actionis transeuntis, atque effectuum ad extra, esse idem re: differunt tamen, an quemadmodum intellectus & voluntas nostro intelligendi more distinguuntur in Deo, ita concedenda sit in eodem tertia ratio formalis, quæ simili modo ab intellectu & voluntate distinguatur, & sit executiua potentia: principium immediate, quo Deus res ad extra efficiat.

Durandus in 1. diff. 88. quæst. 1. partem affirmantem amplectitur, quam probat primò. Quoniam creata non emanant immediatè ab intellectu & voluntate diuina: ergo præter intellectum & voluntatem, concedenda est in Deo potentia executiua, à qua immediatè emanent. Consequentia est manifesta: antecedens verò probatur, quia scire & velle, quæ sunt actus intellectus & voluntatis, indifferenter se habent secundum suas rationes formales ad ea quæ creari possunt, & quæ non possunt creari, ut ad Deum, qui terminat actum voluntatis, & scientie diuine, & ad ea, quæ nulla ratione esse possunt, quæ etiam terminant cognitionem diuinam: cuius rei causa est ratio, quia scire & velle secundum suas rationes formales non transeunt realiter in rem volitam & scitam, sed intentionaliter solum, seu secundum rationem: unde sola denominatione extrinseca dicitur res volita, aut scita: ergo creata non emanant ab intellectu & voluntate per cognitionem & volitionem diuinam, sed admittendus est alius actus transiens realiter in illa, atque aded alia potentia executiua, cuius sit ille actus.

Potentiam executiuam distinguunt in Deo ab intellectu & voluntate præter Durandum. Primò.

Secundo, scire & velle sunt actiones manentes in intellectu & voluntate diuina: res creata emanant à Deo per actionem transeuntem: ergo res creata non emanant immediatè ab intellectu & voluntate diuina, sed admittenda est in Deo tertia potentia executiua, cuius actio illa transiens actus sit immediatus.

Secundò.

Tertio, qualem ordinem realem habent, tum inter se, tum comparatione actionis, intellectus, voluntas, & potentia executiua in nobis, talem ordinem rationis habent in Deo, in quo solum distinguuntur.

Tertio.

Tertio, qualem ordinem realem habent, tum inter se, tum comparatione actionis, intellectus, voluntas, & potentia executiua in nobis, talem ordinem rationis habent in Deo, in quo solum distinguuntur.